

COLEGIUL DE CRIMINOLOGIE,
ADMINISTRARE ȘI DREPT „VALERIU BUJOR”

CATEDRA DE DISCIPLINE SOCIO-UMANISTE ȘI LIMBI MODERNE

CURRICULUMUL DISCIPLINAR LOGICA JURIDICĂ

SPECIALITATEA 42110 – JURISPRUDENȚĂ
CALIFICAREA 341105 – GREFIER

Autor(i):

_____

Recenzent(ți):

_____

Adresa Curriculumului în internet:

_____

APROBAT

Consiliul profesoral, proces-verbal nr. _____
din _____ 2021

Chișinău, 2021

STANDARD CURRICULAR

I. PRELIMINARI.....	3
II. OBIECTIVELE STANDARD ALE DISCIPLINEI	3
III. ADMINISTRAREA DISCIPLINEI.....	4
IV. TEMATICA ȘI REPARTIZAREA ORIENTATIVĂ A ORELOR	4
V. OBIECTIVE DE REFERINȚĂ ȘI CONȚINUTURI	5
VI. SUGESTII PENTRU ACTIVITATEA INDIVIDUALĂ.....	6
VII. REFERINȚE BIBLIOGRAFICE.....	7

I. PRELIMINARI

Fiind prevăzut pentru studenții de la facultățile de drept cursul de *Logica juridică* are menirea de a asigura temeiurile introductive în teoria și practica logicii juridice. Cursul vizează prezentarea modalităților alternative de cercetare, interpretare și aplicare practică a cunoștințelor însușite în rezultatul audierii cursului în cauză.

Cursul de *Logica juridică* propune analiza celor mai importante aspecte ale logicii juridice ce țin de legitățile și categoriile acesteia, de instrumentele metodologice. Programa propusă stabilește cele mai importante aspecte ale logicii juridice, abordate în cadrul predării disciplinei *Logica juridică*, scopul căreia este cunoașterea și utilizarea principiilor logice, care contribuie la constituirea exactității și clarității în gândire, a disciplinei în activitatea intelectuală, a capacității sporite de selectare și apreciere. Cunoștințele obținute de către studenți vor constitui un instrument util în analiza raționamentelor și structurilor normative în studiul și aplicarea dreptului.

Formarea deprinderii de a gândi în mod precis, consecvent și argumentat este de o importanță majoră pentru pregătirea profesională a viitorilor juriști. Rolul cursului normativ de *Logica juridică* în devenirea specialistului este considerabil, dat fiind că el contribuie nemijlocit la formarea culturii logice a acestuia, la asimilarea de noi cunoștințe, noi informații pentru aplicarea lor în practică, și bineînțeles, pentru integrarea în relațiile sociale.

În final, se dorește ca studenții să fie familiarizați cu co-existența diverselor orientări teoretice și metodologice ale analizei de natură logică, precum și de logicile și proiectele de cercetare diferite pe care aceste orientări le-au generat. Ca obiective finale cursul presupune: asimilarea conținuturilor conceptelor de bază a logicii juridice; distingerea specificului logicii juridice, iar în cadrul acesteia, a diferențelor dintre logica juridică și alte discipline studiate.

II. OBIECTIVELE STANDARD ALE DISCIPLINEI

A. La nivel de cunoaștere și înțelegere:

- să definească noțiunile și conceptele teoriei și metodologiei logicii juridice;
- să cunoască formele gândirii corecte;
- să definească conceptele de bază;
- să însușească legile și regulile gândirii;
- să determine funcțiile logicii în contextele aplicative ale dreptului;
- să identifice greșelile logice;
- să identifice strategiile și tendințele gândirii juridice;
- să definească dinamica procesului de cunoaștere în drept.

B. La nivel de aplicare:

- să determine rolul și funcțiile logicii în activitatea intelectuală;
- să analizeze procesul de cunoaștere a sistemului de drept;
- să compare dialectica procesului de cunoaștere la diferite nivele de aplicare;
- să aplice cunoștințele însușite în activitatea de instruire în cadrul altor discipline juridice;
- să determine factorii implicați în comiterea greșelilor logice;
- să argumenteze rolul legilor logice în elaborarea legilor;
- să determine utilitatea practică a însușirii disciplinei.

C. La nivel de integrare:

- să estimeze importanța cunoașterii fundamentelor gândirii juridice;
- să aprecieze rolul modelelor de gândire în desfășurarea activităților intelectuale;
- să elaboreze modele adaptate propriului stil de gândire și activitate;
- să comunice eficient în cadrul profesional și social ținând cont de respectarea regulilor logice;
- să stabilească erorile probabile și strategiile de evitare a acestora;
- să argumenteze propria poziție, utilizând teoria argumentării și persuasiunea;
- să elaboreze discursuri judiciare utilizând forme logice specifice dreptului.

III. ADMINISTRAREA DISCIPLINEI

Codul modului/ disciplinei în planul de învățământ	Anul de studii	Semestrul	Numărul de ore			Evaluarea	
			C	S	LI	Nr. de credite	Forma de evaluare
S.04.L.053	II	IV	25	20	30	3	Examen

IV. TEMATICA ȘI REPARTIZAREA ORIENTATIVĂ A ORELOR

1. Tematica și repartizarea orientativă a orelor.

Nr.	Tema	Numărul de ore
1	Obiectul și importanța Logicii juridice.	2
2	Metodologia logicii juridice	3
3	Analiza logică a normelor. Elemente de logică deontică	2
4	Principiile logicii	2
5	Noțiunea – formă logică fundamentală	4
6	Judecata – formă logică fundamentală	4
7	Inferența	4
8	Argumentarea.	4
Total		25

2. Tematica și repartizarea orientativă a orelor la seminar.

Nr.	Tema	Numărul de ore
1	Obiectul și importanța Logicii juridice	2
2	Metodologia logicii juridice	2
3	Analiza logică a normelor. Elemente de logică deontică	2
4	Principiile logicii	2
5	Noțiunea – formă logică fundamentală	2
6	Operații logice cu noțiunile. <i>Test</i>	2
7	Judecata – formă logică fundamentală	2
8	Inferența	2
9	Argumentarea	2
10	Argumentare și logică naturală. <i>Test</i>	2
Total		20

V. OBIECTIVE DE REFERINȚĂ ȘI CONȚINUTURI

Obiectivele de referință	Tema și aspectele-cheie ale temei
<ul style="list-style-type: none"> – să definească scopul și obiectivele disciplinei; – să cunoască locul, rolul și importanța disciplinei; – să analizeze forma și conținutul logicii juridice; – să determine aplicabilitatea logicii în drept. 	<p>Obiectul și importanța Logicii juridice</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Definiția și problematica logicii. 2. Necesitatea aplicării logicii în drept. 3. Logica juridică și locul ei în sistemul științei logicii. 4. Logica aplicabilă în drept.
<ul style="list-style-type: none"> – să stabilească etapele cunoașterii științifice; – să identifice metodele cunoașterii științifice; – să analizeze specificul metodologiei juridice. 	<p>Metodologia Logicii juridice</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Domeniul logicii juridice. 2. Metode în genere și metode logico-juridice. 3. Metoda logică propriu-zisă.
<ul style="list-style-type: none"> – să definească noțiunea de normă; – să caracterizeze aspectele definitorii ale normelor juridice; – să relateze principiile logicii deontice ; – să cunoască modele argumentative de interpretare juridică. 	<p>Analiza logică a normelor.</p> <p>Elemente de logică deontică</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Sistemul logic al dreptului. 2. Interpretarea normelor juridice. 3. Noțiune de logica deontică.
<ul style="list-style-type: none"> – să definească principiile de bază ale logicii; – să analizeze cerințele fiecărui principiu; – să deosebească specificul fiecărui principiu; – să cunoască și se sesizeze anumite erori de raționare; – să cunoască modalitatea de aplicare a acestor principii în practică. 	<p>Principiile logicii</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Caracterizare generală. 2. Principiul identității. 3. Principiul noncontradicției. 4. Principiul terțiului exclus. 5. Principiul rațiunii suficiente.
<ul style="list-style-type: none"> – să definească noțiunea ca formă logică; – să determine conținutul și sfera noțiunilor – să diferențieze noțiunea de cuvânt; – să deosebească tipurile de noțiuni; – să cunoască raporturile dintre noțiuni; – să definească specificul operațiilor logice cu noțiunile; – să identifice rolul diviziunii și clasificării în operele de calificare juridică. 	<p>Noțiunea – formă logică fundamentală</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Noțiunea – caracterizare generală. 2. Noțiunea și cuvântul. Structura noțiunilor. 3. Clasificarea noțiunilor. 4. Raporturi dintre noțiuni. 5. Operațiile logice cu noțiunile.
<ul style="list-style-type: none"> – să definească specificul operațiilor logice cu noțiunile; – să cunoască tipurile și regulile definiției; – să analizeze diferența dintre diviziune și clasificare; – să relateze erorile posibile în diviziune, definiție și clasificare. 	<p>Operații logice cu noțiunile</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Definiția. Forma și structura. 2. Tipurile și regulile definiției. 3. Diviziunea. Tipuri și reguli. 4. Clasificarea.
<ul style="list-style-type: none"> – să formuleze noțiunea de judecată; – să definească deosibirile dintre judecată și propoziție; – să determine structura judecății; – să clasifice tipurile de judecăți; – să distribuie terminii într-o judecată; – să analizeze pătratul logic; – să cunoască tipurile de judecăți compuse; – să identifice propoziția juridică și să stabilească 	<p>Judecata – formă logică fundamentală</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Caracteristica generală a propoziției. 2. Clasificarea judecăților. 3. Clasificarea și distribuirea judecăților atributive. 4. Raporturile logice dintre propozițiile categorice. 5. Judecățile compuse și tipurile lor.

particularitățile propoziției juridice.	
<ul style="list-style-type: none"> – să definească noțiunea de inferență; – să distingă tipurile de inferență; – să cunoască specificul și tipurile de inferențe imediate; – să formuleze noțiunea de deducție; – să cunoască regulile silogismului; – să analizeze tipurile de raționamente inductive; – să formuleze specificul analogiei juridice. 	Inferența 1. Noțiune de inferență. 2. Tipuri de inferență. 3. Inferențe deductive imediate. 4. Raționamentul deductiv – caracterizare generală. 5. Raționamentul inductiv.
<ul style="list-style-type: none"> – să definească procesul de argumentare; – să formuleze tipurile de argumentare; – să determine raportul dintre demonstrație și combatere; – să caracterizeze; – să identifice erorile posibile în demonstrație, – să caracterizeze specificul argumentării juridice. 	Argumentarea. Demonstrația și combaterea 1. Argumentarea. Tipurile argumentării. 2. Argumentele bazate pe structura realului. 3. Demonstrația și combaterea.
<ul style="list-style-type: none"> – să cunoască generarea de schematizări valide prin intermediul discursului; – să aplice argumentarea ca elaborare discursivă; – să posede o determinare progresivă reglată de principiul coerenței. 	Argumentare și logică naturală 1. Logica limbii naturale. 2. Conceptul de schematizare. 3. Triada schematizare/ justificare/ organizare. 3.1. Schematizarea și operațiile de determinare. 3.2. Funcția de justificare a limbajului. 3.3. Funcția de organizare. Coerența. 4. Teatralitatea argumentării.

VI. SUGESTII PENTRU ACTIVITATEA INDIVIDUALĂ

Subiecte, probleme	Forme de realizare	Modalități de evaluare
Importanța principiilor logice în într-un proces judiciar.	Referat	Prezentarea referatelor
Gândirea juridică și limbajul juridic.	Referat	Prezentarea referatelor
Noțiuni de logică erotetică. Tipuri de întrebări.	Referat	Prezentarea referatelor
Decizie judecătorească și silogism judiciar.	Referat	Prezentarea referatelor
Strategia și tactica argumentării juridice.	Referat	Prezentarea referatelor
Identificarea și contracararea erorilor în cadrul argumentării.	Referat	Prezentarea referatelor
Problema adevărului propoziției.	Referat	Prezentarea referatelor

VII. REFERINȚE BIBLIOGRAFICE

1. Aristotel. *Organon I: Categoriile despre interpretare analitică primă*. București, 1997.
2. Bagdasar N. *Teoria cunoașterii*. București, 1995.
3. Bârliba C. *Logica: Curs facultativ pentru clasele superioare ale școlii medii*. Chișinău, 1979.
4. Bieltz P., Gheorghiu D. *Logică juridică*. Ed. Pro Transilvania, București, 1998.
5. Bieltz P., Gheorghiu D. *Logica: Manual pentru clasa IX-a licee și clasa a XI-a a școlii normale*. București, 1996.
6. Biriș I. *Valorile dreptului și logica intențională*. Arad, 1996.
7. Boldur-Lățescu Gh. *Logica decizională și conducerea sistemelor*. București, 1992.
8. Botezatu P. *Discursul metodei: Un itinerar logico-filosofic*. Iași, 1995.
9. Botezatu P. *Introducere în logică*. Iași, 1997.
10. Cantemir D. *Mic compendiu asupra întregii învățături a logicii*. București, 1995.
11. Carp C., Panainte D. *Ghidul avocatului de succes*. București, 2003.
12. Coandă S.P. *Metodele și formele cunoașterii științifice*. Chișinău, 1991.
13. Constandache G.G. *Filosofia științelor cognitive*. București, 1993.
14. Constandache G.G. *Raționalitate, limbaj, decizie*. București, 1994.
15. Craiovan I. *Metodologie juridică*. București, 2005.
16. Cumpătă V. *Exerciții și probleme la logică*. Chișinău, 1999.
17. Cumpătă V. *Logica. Manual pentru clasa a X-a*. Chișinău, 2001.
18. Descartes R. *Discurs despre metoda de a ne conduce bine rațiunea și de a căuta adevărul în științe*. București, 1990.
19. Dobrinescu I. *Introducere în logica juridică*. Editura Lumina Lex, București, 1996.
20. Dumitriu A. *Istoria logicii*. V. I. București, 1995.
21. Enescu Gh. *Tratat de logică*. București.
22. Florian M. *Logică și epistemologie. Logica generală*. Oradea, 1996.
23. Gorea B. *Logica juridică*. Editura Zethus, Târgul-Mureș, 2009.
24. Iancu L. *Concepte și metode matematice în logică*. Timișoara, 1998.
25. Ioan P. *Educație și creație: în perspectiva unei logici „situaționale”*. București, 1995.
26. Ioan P. *Logică și filozofie. Restanțe, radiografii, retrospective*. Iași, 1996.
27. Kant I. *Logica generală*. București, 1996.
28. Leordean Al. *Logica: note de curs*. București, 2001.
29. Mateuț Gh. *Elemente de logică juridică*. Editura Fundației „Chemarea”, Iași, 1994.
30. Mateuț Gh., Mihăilă A. *Logica juridică*. Ed. „Lumina Lex”, București, 1998.
31. Mihai Ch. *Fundamentele dreptului. Argumentare și interpretare în drept*. București, 2004.
32. Mihai N. *Introducere în filosofia și metodologia științei*. Chișinău, 1996.
33. Mohorea E. *Introducere în logică. Manual pentru facultățile umanistice*. Chișinău, 2003.
34. Mohorea E. *Logica juridică. Manual pentru studenții facultăților de drept și specializărilor juridice*. Chișinău, 2001.
35. *Privire filosofică asupra raționalității științei*. București, 1993.
36. Rădulescu S. *Ipoteza și euristica în cunoașterea socială*. București, 1994.
37. Sălăvăstru C. *Modele argumentative în discursul educațional*. București, 1996.
38. Sălăvăstru C. *Teoria și practica argumentării*. București, 2003.
39. Săvulescu S. *Retică și teoria argumentării*. București, 2001.
40. Stoianovici D. *Lecții de logică pentru juriști*. Ed. „Paideia”, București, 1992.
41. Stroe C. *Filosofie: cunoaștere, cultură, comunicare*. București, 2000.

42. Жоль К.К. *Логика для юристов. Учебное пособие для вузов.* Москва, 2004.
43. Ивин А.А. *Логика для юристов. Учебное пособие.* Москва, 2004.
44. Ивлев Ю.В. *Логика для юристов. Учебник для вузов.* Москва, 2000.
45. Кириллов В.И., Старченко А.А. *Логика. Учебник для юридических вузов.* Москва, 1995.
46. Литвинов А.Н., Тагаев Н.Н., Лапта С.П. *Логика в следственной и экспертной деятельности: проблемы применения и оценки. Учебное пособие.* Москва, 2005.
47. Тер-Акопов А.А. *Юридическая логика: учебное пособие.* Москва, 2006.
48. Толпыкин В.Е., Толпыкина Т.В. *Логика. Учебное пособие.* Москва, 2004.